

182 . Sadoveni | Comuna: Manoleasa | Județ: Botoșani | Punct: Lutărie | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 38036.03

Perioade: Preistorie

Epoci: Paleolitic, Mezolitic, Epoca bronzului

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic

Autori: Marin Cârciumar, Florin Cosmin Dumitru, Loredana-Cristina Niță-Bălășescu, Cristian Ionuț Țuțu, Monica Vintilă

Instituții: Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște

Raport

Situl Sadoveni-Lutărie este amplasat pe malul drept al Prutului mijlociu, pe terenul aflat în proprietatea comunei Manoleasa din satul Sadoveni, comuna Manoleasa, județul Botoșani.

Comuna Manoleasa este încadrată din punct de vedere administrativ în județul Botoșani, fiind situată în partea de nord-estică a României, în imediata vecinătate cu Republica Moldova, unde râul Prut reprezintă și frontiera de stat. Încă de la începutul anilor 1920, bazinul hidrografic al Prutului mijlociu devine foarte interesant din punct de vedere arheologic prin prisma descoperirilor paleolitice și va fi cercetat intens timp de opt decenii de arheologi, enumerând aici pe N. N. Moroșan, N. Zaharia, C. S. Nicolăescu-Plopșor, M. Bitiri, Al. Păunescu și V. Chirica. Pe teritoriul acestei comune, atât pe malul drept al Prutului mijlociu cât și pe afluentul acestuia, pârâul Volovăț, arheologii români au identificat numeroase piese din silex, majoritatea aparținând paleoliticului superior¹. Cele mai multe dintre aceste puncte semnalate în Repertoriul Arheologic al județului Botoșani (1976)², sunt rezultatul unor cercetări efectuate înainte de construirea lacului de acumulare de la Stânca-Costești, care a afectat, prin ridicarea nivelului apei Prutului, numeroase așezări paleolitice, multe dintre ele fiind în prezent inundate.

Obiectivele cercetării preventive din luna iunie 2008 au inclus actualizarea datelor referitoare la geomorfologia zonei și a punctelor paleolitice deja semnalate, precum și identificarea unor noi puncte aparținând paleoliticului superior din zona Prutului mijlociu.

Punctele luate în discuție sunt amplasate pe teritoriul administrativ al comunei Manoleasa, la NV de satul Sadoveni, pe stânga drumului care leagă satul Manoleasa de Sadoveni.

Descoperirea lor a fost favorizată de dezvoltarea în terasa T2 a Prutului, cea pe care sunt amplasate, a unui sistem de alunecări de teren generate de eroziunea laterală exercitată de acesta, eroziunea amplificată în urma ridicării nivelului apei ca urmare a construirii barajului de la Stânca-Costești. Terasa 2, descrisă cu o înălțime relativă de 20-30 m și 100 m înălțime absolută³ are în prezent în sectorul analizat, o altitudine relativă de 8 m, în urma înălțării nivelului apei râului Prut. Altitudinea medie absolută a terasei în acest punct este de 108 m, coborând în altitudine către S, în direcția curgerii Prutului.

Fruntea terasei este afectată de o serie de procese gravitaționale, grupate în patru complexe de alunecări delapsive (numerotate de la 1 la 4, de la N la S), la care se asociază șiroiri și ravenări, toate având ca punct de declanșare valea Prutului. Suprafața afectată de aceste procese este de aproximativ 0,12 km² și se suprapune podului și frunții de terasă, materialele deplasate fiind ulterior preluate de Prut.

Punctele de analiză au fost reprezentate tocmai de râpele de desprindere ale acestor alunecări, în special ale alunecărilor nr. 3 și nr. 44.

În luna iunie a anului 2008 am efectuat un sondaj de 1,50 m lungime, 0,30 m lățime și 3 m adâncime

într-un profil situat pe terasa Prutului mijlociu. Acesta este amplasat în partea nordică a satului Sadoveni (com. Manoleasa), la intrarea în sat (dinspre satul Manoleasa). Profilul de la Sadoveni-Lutărie⁵ se află în malul stâng, reprezentând o alunecare de teren, numerotată de noi cu cifra 3 (dintr-un grup de patru mari alunecări de teren, numerotate de la intrarea în sat).

Descrierea geologică și arheologică a profilului (de sus în jos) este următoarea:

- orizontul A al solului actual, având o grosime de 0,10 m;
- sol cenușiu închis, situat între 0,10-0,60 m;
- depozit loessoid cenușiu-gălbui, compact, cu concrețiuni calcaroase, situat între 0,60-1 m, în care s-au identificat așchii din silex și fragmente ceramice aparținând probabil epocii bronzului;
- strat cenușiu-albicios-gălbui, compact, dur, având o structură prismatică, amplasat între 1-1,30 m;
- strat de loess gălbui, compact, cu o structură fină, identificat între 1,30-2,10 m, în care s-au observat concrețiuni calcaroase;
- depozit loessoid maroniu-roșcat, caracterizat prin desprinderi prismatice, bogat în intruziuni feromanganice, amplasat între aproximativ 2 și 2,70 m;
- strat de loess nisipos brun-gălbui, cu o structură fină, situat între 2,70-2,85 m, în care s-au găsit numeroase pietricele rulate și concrețiuni calcaroase;
- strat de nisip gălbui, bogat în pietricele rulate și galeți din silex local, identificat între aproximativ 2,85 și 3 m.

În ceea ce privește fragmentele ceramice descoperite la Sadoveni-Lutărie putem spune că acestea aparțin epocii bronzului. Calitatea pastei este relativ bună, ca degresant fiind folosite nisipul, pleava sau cioburile pisate. Arderea a fost făcută în mediu oxidant, ceramica ne prezentând nici un fel de decorație pe suprafață sau în interior. După aspect este posibil să aparțină culturii Noua⁶, semnalată în zonă la Cinghinea, com. Ripiceni, jud. Botoșani. Aici, la cca. 3 km S de zona noastră de interes a fost depistată o așezare - „cenușar”, la 70 de m N de marginea sudică a terasei Prutului, pe locul numit „În ponoară”⁷. Cercetările viitoare vor pune sau nu în evidență existența unei așezări Noua în această zonă.

Prin prisma rezultatelor furnizate de cercetarea preventivă din luna iunie 2008, considerăm ca necesară continuarea și intensificarea pe viitor a cercetărilor din această regiune.

Informații suplimentare online

[Raportul 4184 din cronica.cimec.ro](http://raportul4184.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
